

dodaného stroje v určité době napravit. Domáhá se žalobce náhrady škody, která v dalším vývoji události prý vznikla z toho, že mu strana žalovaná dodala vadnou věc. Toť zřejmě nárok ze správy, a nikterak tomu nevadí, že jde o nárok na náhradu škody vzniklé z opožděného napravení vytýkané vady. I ten plyne z prav. ústavu správy, jsa důsledkem vadného plnění, a proto platí pro něj ustanovení §u 933 obč. zák., že zaniká, nebyla-li věc do jisté doby přivedena na soud. Že tuto dobu jest pokládati za lhůtu propadnou podle hmotného práva a nikoli za lhůtu promlčecí, bylo již opětně i tímto Nejvyšším soudem rozhodnuto a obšírně odůvodněno (viz mimo jiné rozh. č. 1702 sb. n. s.), a není ani ve vědě ani v praxi již dávno pochybnosti o tom, že lhůty p r o p a d n é lze úmluvou stran, jak se i tuto stalo, prodloužiti. Marně se dovolání snaží tento názor vyvrátiti poukazem k § 1502 obč. zák., neboť tento předpis vztahuje se výslovně jen ke lhůtám promlčecím. Dovolání nemůže nic těžiti z úvahy, že by kupitel, kdyby názor odvolacího soudu byl správným, byl o nárok na náhradu škody připraven, kdyby vadu věci shledal teprve v poslední den této lhůty neb o škodě zvěděl dokonce teprve po úplném vypršení lhůty. Tyto důsledky by názor odvolacím soudem zastávaný ovšem měl, avšak odpovídají jen smyslu a účelu zákona, který v zájmu klidu a bezpečnosti obchodního styku nároky ze správy právě chce na určité lhůty vázati, takže po jejich vypršení bezpodmínečně uhasínají. Zákon nerozlišuje, proč nároky ze správy na soud nebyly přivedeny včas, stačí mu, že přivedeny nebyly. Nelze proto k důvodům opoždění žaloby přihlížeti, ať již tkví ve fyzické nemožnosti, včas žalovati aneb v opožděném seznání škody. Kdyby zákon byl v posléz uvedené okolnosti shledával důvod, žalobní lhůtu prodloužiti, byl by zajisté neopomenul, pojati do ustanovení o správě obdobný předpis, jak jest obsažen v §u 1489 obč. zák., podle kterého lhůta promlčecí se počíná mimo jiné až od té doby, kdy poškozený o škodě zvěděl. Zamítly proto nižší soudy žalobu právem.

Čís. 4443.

Zrušen-li rozsudek prvního soudu odvolacím soudem dle §u 496 čís. 3 c. ř. s., lze v znovu zahájeném řízení první stolice vznést mezitimní určovací návrh. Domáhá-li se rozloučená manželka úpravy výživného podle §u 19 rozl. zák., nemá místa určovací návrh manžela, že manželce nepřísluší výživné podle §u 91 obč. zák.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1924, Rv I 1534/24.)

Manželství stran bylo v roce 1890 rozvedeno od stolu a lože. V roce 1910 zavázal se manžel platiti manželce měsíčně 45 K na výživné. V roce 1921 bylo manželství rozloučeno. Napotomní žalobě manželky o zvýšení výživného vyhověl procesní soud první stolice, když byl původní jeho rozsudek odvolacím soudem zrušen, potud, že přiznal manželce měsíčních 150 Kč. Mezitimní návrh žalovaného vznesený teprve při ústním líčení po zrušení rozsudku odvolacím soudem na zjištění, že manželce nepřísluší ani dle §u 91 obč. zák. ani ze smíru v roce 1910 nárok na výživné, byl p r v ý m s o u d e m zamítnut. O d v o l a c í s o u d zvýšil k odvolání

žalobkyně výživné na měsíčních 250 Kč, odvolání žalovaného nevyhověl a uvedl v otázce, o niž tu jde, v d ů v o d e c h: Že byl žalovaný se svým návrhem na určení zamítnut, jest jen nutným důsledkem toho, že bylo žalobkyni právo na zvýšené výživné přiznáno, a nemůže se proto žalovaný ani po této stránce dodělati úspěchu, jmenovitě nemůže žádati za určení, že žalobkyni nepřísluší právo na výživné z důvodu Šu 91 obč. zák., poněvadž před zrušením původního rozsudku soudu procesního určení, že žalobkyni právo na zvýšení výživného z důvodu Šu 91 obč. zák. nepřísluší, nežádal a v řízení, jež následovalo po zrušení rozsudku toho, to s ohledem na ustanovení Šu 482 c. ř. s. žádati již nemohl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Onu část určovacího návrhu strany žalované, kterou mělo býti zjištěno, že žalobkyni právo na zvýšení výživného z důvodu Šu 91 obč. zák. nepřísluší, zamítl odvolací soud zcela právem již z důvodu procesuálního. Nelze sice souhlasiti s jeho názorem, že žalovaný, neučiniv určovacího návrhu v tomto směru před zrušením původního rozsudku první stolice, po jeho zrušení již tak učiniti nemohl pro zákaz novot v odvolacím řízení podle Šu 482 c. ř. s., neboť, byl-li rozsudek první stolice zrušen, jest otázku přípustnosti nových přednesů a návrhů posuzovati podle Šu 496 c. ř. s., ten však je vylučuje jen pro případ zrušení podle čí. 1 a 2 prvního odstavce Šu 496 c. ř. s., zrušovací usnesení odvolacího soudu se výslovně dovolávalo i čí. 3 téhož odstavce. Než na tom dále nesejde. Onu část určovacího návrhu bylo zamítnouti z toho procesuálního důvodu, že rozhodnutí o žalobní prosbě na existenci nebo neexistenci práva na výživu podle Šu 91 obč. zák. není závislé (§§ 236, 259 c. ř. s.). Jest nesporno, že manželství stran bylo soudně rozloučeno, a že otázka výživného byla upravena soudním smírem ze dne 27. března 1910. Tím jsou podle Šu 19 zákona o rozl. manž. uskutečněny předpoklady pro novou úpravu nároků rozvedené manželky na výživné z případných důležitých důvodů, a nelze dále řešiti otázku, zda jí tento nárok také ještě přísluší podle Šu 91 obč. zák.

Čís. 4444.

Udržovati ohradu jest její vlastník jen tehdy povinen (§ 858 obč. zák.), hrozí-li sousedu škoda »skrže otvor«, to jest z vlivů, vnikajících z ohraženého pozemku na sousedův pozemek (na př. drůbeží, dobytčím a p.), nikoli však, hrozí-li škoda z vlivů, jež mohou vzniknouti bez ohledu na ohradu (na př. sesouváním se výše položeného sousedova pozemku).

(Rozh. ze dne 19. prosince 1924, Rv I 1647/24.)

Žaloba, již domáhali se žalobci na žalované sousedce znovuzřízení hraniční zdi a náhrady interese, ježto zeď nebyla opravena, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z těchto